

โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดอุทัยธานี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันทั่วโลกมีการนำสมุนไพรมาใช้อย่างแพร่หลายทั้งในรูปยา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและเครื่องสำอาง ซึ่งรัฐบาลเล็งเห็นศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ โดยอนุมัติแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบครบวงจรอย่างยั่งยืน จังหวัดอุทัยธานีเป็น ๑ ใน ๑๔ จังหวัด ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินการโครงการเมืองสมุนไพร (Herbal City) คลัสเตอร์เกษตร วัตถุประสงค์สมุนไพร ซึ่งจังหวัดอุทัยธานีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานมาโดยตลอด การดำเนินงานเน้นการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยที่กลุ่มเกษตรกรและประชาชน เป็นผู้ปลูกสมุนไพรเกิดรายได้ สร้างอาชีพ บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมให้มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานในทุกระดับตั้งแต่การปลูกที่ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ (ต้นทาง) การแปรรูปที่ได้คุณภาพ มีมาตรฐาน (กลางทาง) และนำไปสู่การใช้ให้เกิดประโยชน์ (ปลายทาง)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ส่งเสริมการใช้สมุนไพรให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และในหน่วยบริการสาธารณสุข จัดให้มีการดำเนินการผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GMP เพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการในสถานบริการสาธารณสุขและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงกระบวนการวิจัยและพัฒนา ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ใหม่ มียาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐานใช้ในโรงพยาบาลและสถานบริการในทุก ระดับ รวมถึงการจำหน่ายยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในจังหวัดและในระดับเขตสุขภาพที่ ๓

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานเมืองสมุนไพรอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแผนแม่บทสมุนไพรแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการใช้สมุนไพรในครอบครัว ชุมชน ระบบบริการสุขภาพ และส่งเสริมการปลูกสมุนไพรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

๒.๓ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลผู้ปลูก/ข้อมูลการใช้สมุนไพร/ข้อมูลการดำเนินงานเมืองสมุนไพร

๓. เป้าหมาย

๓.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๒๕ คน

๓.๒ แพทย์แผนไทย ทีมสหวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๕ คน

๓.๓ เกษตรกร ภาควิชาชีวะและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ กลุ่ม ๆ ละ ๒๕ คน

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี และคณะกรรมการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาเมืองสมุนไพร โดยบูรณาการการดำเนินงานต้นทาง กลางทาง ปลายทาง

๔.๒ ประชุม...

๔.๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้การปลูกสมุนไพร ให้กับเกษตรกร และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ครั้ง จัดประชุมฯ ๓ กลุ่ม ๆ ละ ๒๕ คน เพื่อให้มีการปลูกสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน (GAP/ORGANIC/อื่นๆ) โดยดำเนินการร่วมกับ เกษตรและสหกรณ์ และเกษตรจังหวัด/อำเภอ แกนนำเกษตรกรในพื้นที่ ร่วมจัดทำแผนการผลิตและพัฒนามาตรฐาน จัดทำ กลไกธุรกิจชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ร่วมผลักดันเกษตรกรในเมืองสมุนไพรเข้าสู่ตลาด กลางวัตุดิบสมุนไพร

๔.๓ พัฒนารฐานข้อมูลผู้ปลูก/ข้อมูลการใช้ยาทางการแพทย์แผนไทย/ข้อมูลการดำเนินงานเมืองสมุนไพร เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนา ข้อมูลความต้องการสมุนไพรทั้งต้นทาง กลางทาง ปลายทาง

๔.๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และสรุปผลการดำเนินงาน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน มกราคม ถึงเดือน กันยายน ๒๕๖๔

๖. สถานที่ดำเนินการ

๑. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง
๒. พื้นที่ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดอุทัยธานี

๗. งบประมาณ

เงินงบประมาณสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี จากงบของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สนับสนุนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ งบประมาณทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐.- บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี และ คณะกรรมการพัฒนางานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๒๕ คน ระยะเวลา ๓ วัน เป็นเงินรวม ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน) ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕ คน X ๗๐ บาท X ๑ มื้อ X ๓ วัน เป็นเงิน ๕,๒๕๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๕ คน X ๒๕ บาท X ๒ มื้อ X ๓ วัน เป็นเงิน ๓,๗๕๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้การปลูกสมุนไพร ให้กับเกษตรกร และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๕ คน ระยะเวลา ๖ วัน เป็นเงินรวม ๒๖,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหกพันบาท) ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕ คน X ๗๐ บาท X ๑ มื้อ X ๖ วัน เป็นเงิน ๑๐,๕๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๕ คน X ๒๕ บาท X ๒ มื้อ X ๖ วัน เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง x ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

- ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๘๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ พัฒนารฐานข้อมูลผู้ปลูก/ข้อมูลการใช้ยาทางการแพทย์แผนไทย/ข้อมูลการดำเนินงานเมืองสมุนไพร เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ดังนี้

- ค่าจ้างเหมาจัดทำโปรแกรม/ฐานข้อมูล เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกิดการพัฒนาเมืองสมุนไพรอย่างครบวงจรและเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเมืองสมุนไพร

๘.๒ เกษตรกรมีความรู้การปลูกสมุนไพรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

๘.๓ มีฐานข้อมูลเชื่อมโยงบูรณาการการดำเนินงานต้นทาง กลางทาง ปลายทาง

๘. ตัวชี้วัด...

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

- ๙.๑ เมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- ๙.๒ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การปลูกสมุนไพรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ๙.๓ มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓

๑๐. วิธีวัดผลสำเร็จของโครงการ

- ๑๐.๑ ผู้ป่วยนอกที่ได้รับบริการตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก การใช้จ่ายสมุนไพร โดยสรุปข้อมูลจาก Health Data Center
- ๑๐.๒ แบบรายงานข้อมูลผู้ปลูก/ข้อมูลการใช้จ่ายทางการแพทย์แผนไทย/ข้อมูลการดำเนินงานเมืองสมุนไพร

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางนลินี บุญธรรม)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๑๒. ผู้เสนอโครงการ

๑๓. ผู้เห็นชอบโครงการ

๑๔. ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบประมาณทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐.- บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

ผังกำกับการดำเนินงาน (Gantt Chart)

โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร จังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ รหัสโครงการ .....

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรมดำเนินงาน	เป้าหมาย	ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑.	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี และคณะกรรมการพัฒนางานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	จำนวน ๒๕ คน ระยะเวลา ๓ วัน		↔		↔		↔				๙,๐๐๐	นางนลินี บุญธรรม
๒.	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้การปลูกสมุนไพร ให้กับเกษตรกร และผู้เกี่ยวข้อง	จำนวน ๒๕ คน ระยะเวลา ๖ วัน		↔			↔					๒๖,๐๐๐	นางนลินี บุญธรรม
๓.	พัฒนาฐานข้อมูลผู้ปลูก/ข้อมูลการใช้ยาทางการแพทย์แผนไทย/ข้อมูลการดำเนินงานเมืองสมุนไพร	จำนวน ๑ โปรแกรม		↔								๑๕,๐๐๐	นางนลินี บุญธรรม